

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

7/15458
66:114

Sayı : 56020453/2013-610.01-64/1759/3588
Konu : Yazılı soru önergesi

15/05/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 21/01/2013 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-103764 sayılı yazı,
b) 15/02/2013 tarihli ve 371/762 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Diyarbakır Milletvekili Nursel Aydoğan tarafından Bakanlığımıza yöneltip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15458 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2013-610.01-64/1758/3587

Konu : Yazılı soru önergesi

15. / 05/2013

Sayın Nursel AYDOĞAN
Diyarbakır Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15458 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ülkemizde, “işkenceye karşı sıfır tolerans” politikası hayata geçirilerek işkencenin önlenmesi ve bu yöndeki iddiaların ortadan kaldırılması, kişilere karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için, Avrupa Birliğine katılım sürecinde mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmış, bu yönde tüm denetim ve yargı mekanizmaları oluşturulmuştur.

II- Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklular hakkında, başta 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun olmak üzere, ilgili tüzük, yönetmelik ve genelge hükümlerine göre işlem yapılmaktadır. Hükümlü ve tutuklular, kurum idaresinin kendileriyle ilgili her türlü eylem ve işlemine karşı şikâyet ve itiraz haklarını kullanarak, gerek doğrudan gerekse yakınları ve sivil toplum örgütleri aracılığıyla talep ve şikâyetlerini bildirmektedirler. Yapılan başvurular hakkında ilgili Cumhuriyet başsavcılıklarınca adli ve idari yönden kanunî gereği yerine getirilmektedir.

"İşkence ve kötü muamelenin önlenmesi" kapsamında, ceza infaz kurumlarımız ulusal ve uluslararası denetime açık olup, uluslararası düzeyde Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi (CPT) ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklama, İşkenceyi ve Aşağılayıcı Muameleyi Önleme Komitesinin denetimi altındadır.

Ceza infaz kurumları, ulusal ve uluslararası denetim mekanizmaları tarafından düzenli olarak haberli ve habersiz denetime tâbi tutulmaktadır. Son yıllarda ceza infaz kurumlarında insan hakları ihlallerine ilişkin iddialar yok denecek kadar azalmış olup, Bakanlığımıza iletilen bu tür iddialar titizlikle takip edilmekte ve yasal gereği yapılmaktadır.

F tipi yüksek güvenlikli kapalı ceza infaz kurumları da dâhil olmak üzere, bütün ceza infaz kurumlarının faaliyet ve işlemleri denetime tâbi kılınmaktadır. Bu çerçevede;

1- İdarî denetim kapsamında, ceza infaz kurumları, Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri tarafından denetlenmektedir. Ayrıca, il ve ilçe insan haklarını inceleme komisyonları da ceza infaz kurumlarını idari yönden denetleyebilmektedir.

2- Adli denetim kapsamında, ceza infaz kurumları, 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri tarafından denetlenmektedir. Hükümlü ve tutuklular, cezanın infazına veya kurumdaki yaşam koşullarına ilişkin şikâyetleri nedeniyle infaz hâkimine şikâyet başvurusunda bulunabilmekte, infaz hâkiminin kararına karşı da ağır ceza mahkemesine itiraz edebilmektedir. Bu şekilde, kurumların bütün işlem ve faaliyetleri yargı denetiminden geçirilebilmektedir.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

3- Sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında, 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan ve ağır ceza merkezinde faaliyet gösteren izleme kurulları, hâkim ve Cumhuriyet savcılarında oluşan adlî yargı adalet komisyonlarınca oybirliğiyle seçilen sivil kişilerden oluşmaktadır. Bunlar da, kendi içlerinden bir üyeyi başkan olarak seçmektedirler. Anılan kurullar, 4681 sayılı Kanunun 7. maddesi gereğince, iki ayda en az bir kez kuruma giderek denetim faaliyetinde bulunmak zorundadırlar. İzleme kurulları, hazırlamış oldukları raporları Cumhuriyet başsavcılığına, Bakanlığımıza, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığına ve görev alanına giren bir şikâyet söz konusu ise infaz hâkimliğine göndermektedirler. Sivil toplum denetimi kapsamında, Başbakanlık İnsan Hakları Başkanlığınca il ve ilçelerde sivil toplum temsilcilerinden oluşturulan il ve ilçe insan hakları kurulları da ceza infaz kurumlarını ziyaret edip denetleyebilmektedir.

4- Parlamento denetimi kapsamında, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri ceza infaz kurumlarını ziyaret ederek araştırma ve denetleme faaliyetlerinde bulunabilmektedirler.

5- Uluslararası denetim kapsamında, ceza infaz kurumları, Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından da denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolün (OPCAT) onay süreci 27/09/2011 tarihi itibarıyla tamamlanmış ve Ek Protokol 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından periyodik aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleri ile ilgili olarak gördükleri aksaklık ve eksiklikleri yetkili mercilere bildirmektedir. Hükümlü ve tutuklular tarafından gerek doğrudan gerekse sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adlî ve idarî yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine titizlikle tevessül edilmektedir.

III- Öte yandan ceza infaz kurumları ve tutukevleri personeli eğitim merkezlerinde her unvandaki personele; "İnsan Hakları, Türk İnfaz Sistemi, Avrupa Cezaevi Kuralları ve Diğer Uluslararası Mevzuat, Suç ve Suçluluk, İletişim, Meslek Etiği, Olumlu Sosyal Model Olma, Ceza İnfaz Kurumu İdaresi, Personel Mevzuatı, Duyguların Olumsuz Etkileri ve Stresle Başa Çıkma, Ceza İnfaz Kurumu Güvenliği, Tutuklu-Hükümlü Psikolojisi, Öfke ve Öfke Kontrolü, Problem Çözme Becerileri ile Ekip Çalışması" gibi konularda eğitimler verilmekte olup, bugüne kadar 81.210 personel anılan konularda eğitimlere katılmıştır.

Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü Personelinin 2013 Yılı Eğitim Programı ve Eğitim Merkezlerinin 2013 Yılı Eğitim Plânı kapsamında, "İnsan Hakları" başta olmak üzere bahsi geçen konularda, değişik unvanlarda toplam 11.518 personele eğitim verilmesi plânlanmıştır.

IV- A) Hatay Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen cevapta;

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

1- Hatay E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan tutukluların sosyal haklarının ihl l edildiğ , kötü muamele yapıldığı, sürgünle tehdit edildikleri gibi iddialara ilişkin 3 şikâyet başvurusu hakkında adli ve idari yönden işlem yapılmasına yer olmadığına karar verildiğ ;

2- Cumhuriyet Başsavcılıklarınca başlatılan 5 şikâyet başvurusu ile ilgili adli soruşturma sonunda ise kovuşturmaya yer olmadığına karar verildiğ ; bu başvurularla ilgili olarak Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünce yapılan idari soruşturmalarından 2'si hakkında disiplin cezası verilmesine yer olmadığına, 3'  hakkında idari soruşturma yapılmasına gerek g r lmediğ ine karar verildiğ ;

3- Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünce, 31/08/2012 ve 14/11/2012 tarihli yazılarla gereği yapılmak üzere Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilen 2 şikâyet başvurusunun daha bulunduğu ve bu dosyaların h len derdest olduğu;

B) Tekirdağ Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen cevapta;

Soru  nergesinde bahsi geçen iddialarla ilgili olarak, tutuklu ve hükümlüler tarafından yapılmış herhangi bir şikâyet başvurusu bulunmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Sadullah ERGİN
Bakan